

Danmarks Apotekerforening

Analyse

4. september 2020

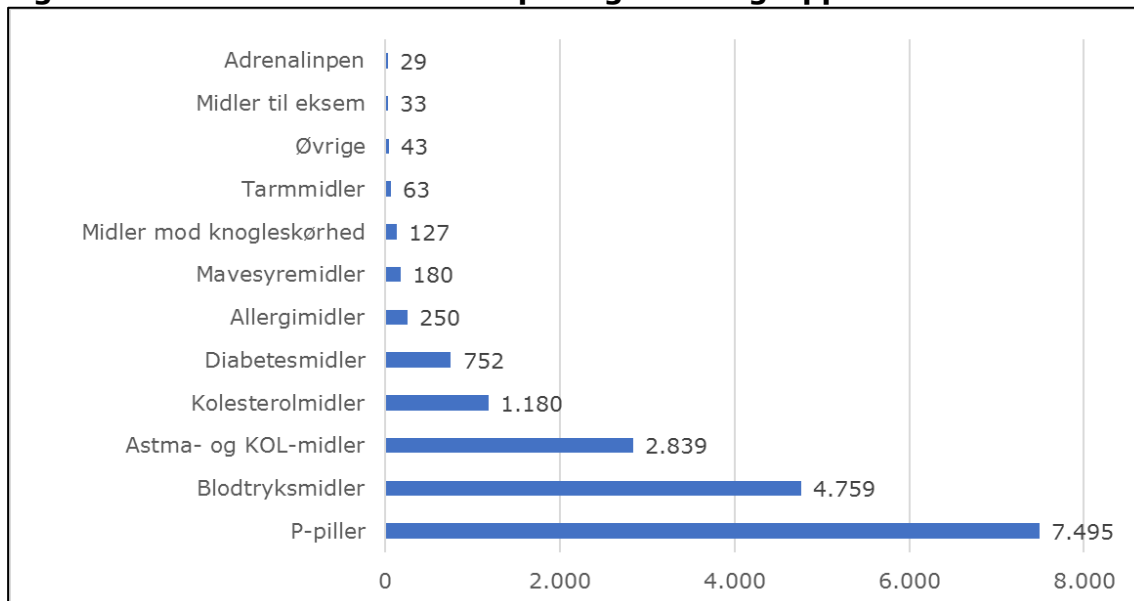
Genordination på apoteket bruges mest til p-piller, blodtryksmedicin samt astma- og KOL-medicin

En tom p-pillepakning og en udløbet recept. Det er den hyppigste årsag til, at danskerne får genordineret medicin på landets apoteker. Siden sommeren 2019 har apotekerne – i visse situationer og med visse lægemidler – kunnet udlevere receptpligtig medicin, selvom patienten ikke har en aktuell gyldig recept. Det kaldes for genordination. Ud over p-piller er det først og fremmest blodtryksmedicin samt astma- og KOL-medicin, der udleveres på denne baggrund.

Siden 1. juli 2019 har landets apoteker kunnet udlevere en række forskellige receptpligtige lægemidler, selvom patienten ikke har en gyldig recept. Det kaldes for genordination.

Apotekerne har gennemført 17.750 genordinationer i løbet af ordningens første år. Som det fremgår af figur 1, er det især p-piller, som apotekerne har genordineret. I perioden fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020, som figuren dækker over, er det sket knap 7.500 gange. I samme periode har apotekerne genordineret blodtryksænkende medicin over 4.700 gange og lægemidler mod astma og KOL over 2.800 gange til borgere uden gyldig recept. Derudover genordineres kolesterolsænkende medicin, diabetesmedicin og en række andre lægemidler i et mindre omfang til patienter uden gyldig recept.

Figur 1: Genordinationer fordelt på lægemiddelgrupper

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

Note: Data dækker perioden fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020.

Afgrænset mulighed

Apotekerne kan kun genordinere i de situationer, hvor en patient har et aktuelt behandlingsmæssigt behov, har været i stabil behandling med det pågældende lægemiddel i længere tid (som udgangspunkt seks måneder), er over 15 år og hverken er gravid eller ammer.

Det er ikke alle lægemidler, apoteket må genordinere. Styrelsen for Patientsikkerhed har udpeget i alt 114 forskellige lægemiddelstoffer inden for 11 forskellige behandlingsgrupper, som man anser for uproblematisk at genordinere – herunder blandt andet blodtrykssænkende medicin, diabetesmedicin, inhalationsmedicin til astma- og KOL-patienter samt p-piller.

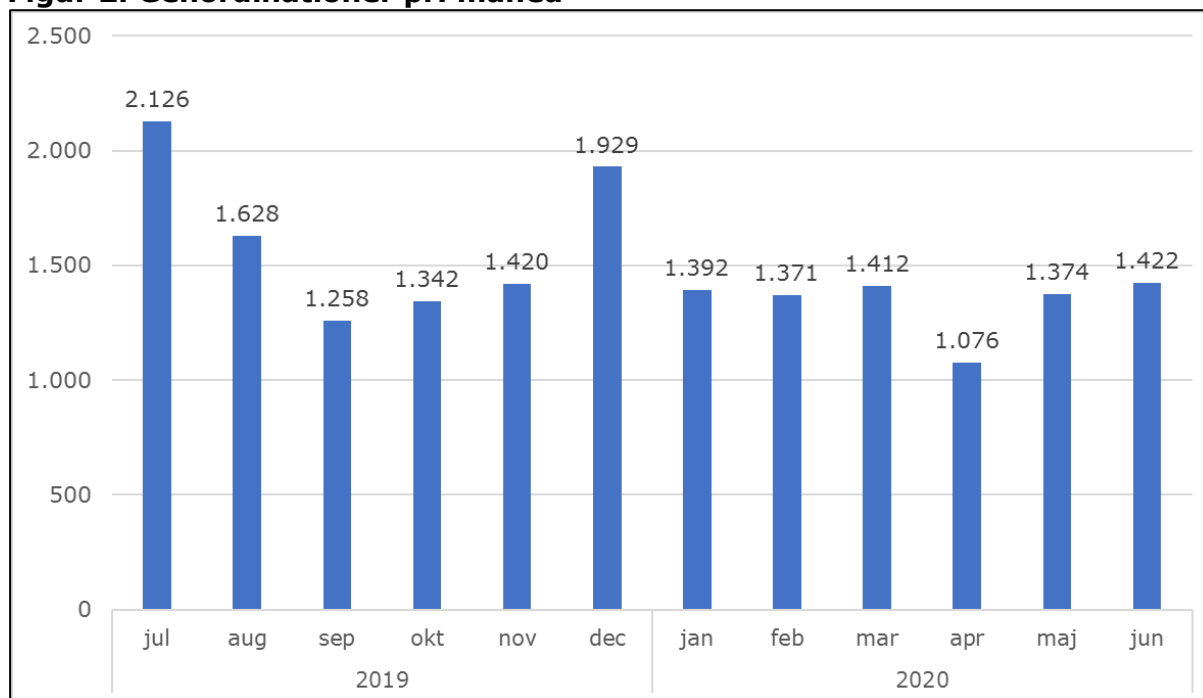
Hvis patienten efterspørger et lægemiddel, som kan genordineres, og patienten opfylder kriterierne for at kunne få lægemidlet genordineret, skal selve genordinationen udføres af en autoriseret behandlerfarmaceut på apoteket. Behandlerfarmaceuter må kun genordinere lægemidlet én gang for den givne patient og kun i mindste pakning. Det vil sige, at patienten skal kontakte sin læge, inden vedkommende kan få sin medicin næste gang. Genordination koster i øvrigt patienten et gebyr på godt 20 kroner.

Knap 1.500 gange om måneden

Siden ordningen trådte i kraft i juli 2019 har apotekerne i gennemsnit gennemført knap 1.500 genordinationer om måneden.

Som det fremgår af figur 2 har niveauet – med enkelte undtagelser – ligget på omkring 1.400 genordinationer pr. måned på alle landets apoteker. I tre måneder, nemlig juli og august 2019 og december 2019 gennemførte apotekerne over 1.500 genordinationer.

Figur 2. Genordinationer pr. måned

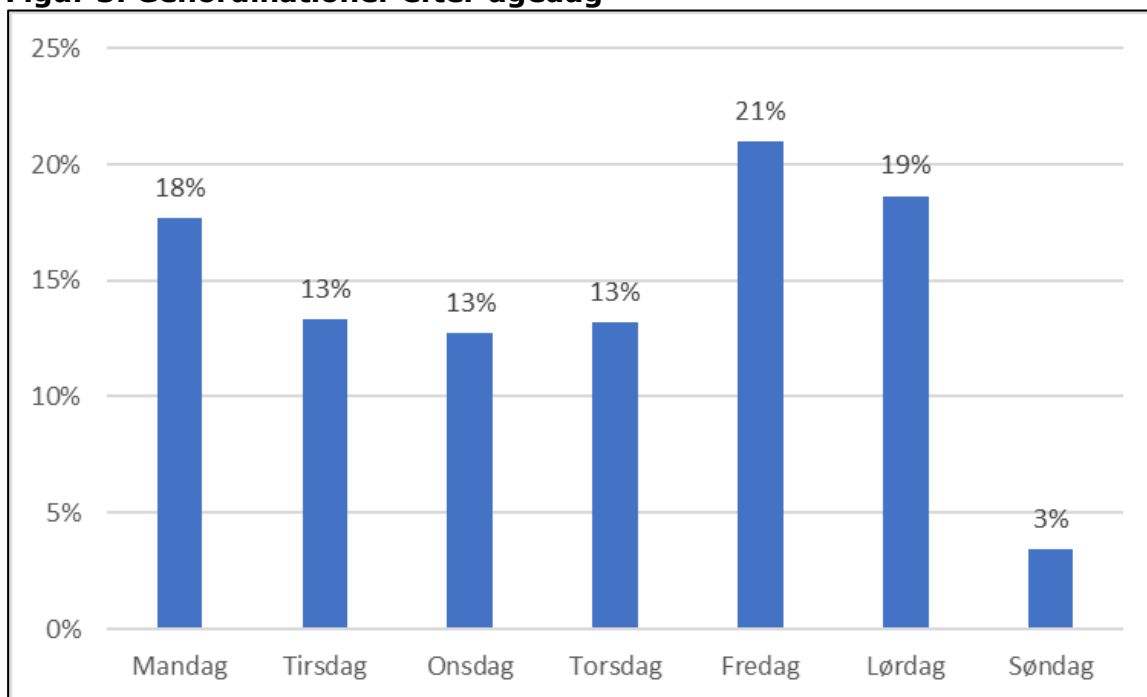
Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

Ferie- og weekendaktivitet

Genordination er en mulighed for, at borgere kan få adgang til deres medicin i en situation, hvor de ikke har fået fornyet deres recept hos lægen. Derfor er det også ventet, at genordination især finder sted, når de praktiserende læger er utilgængelige. Fx i weekender og i ferieperioder.

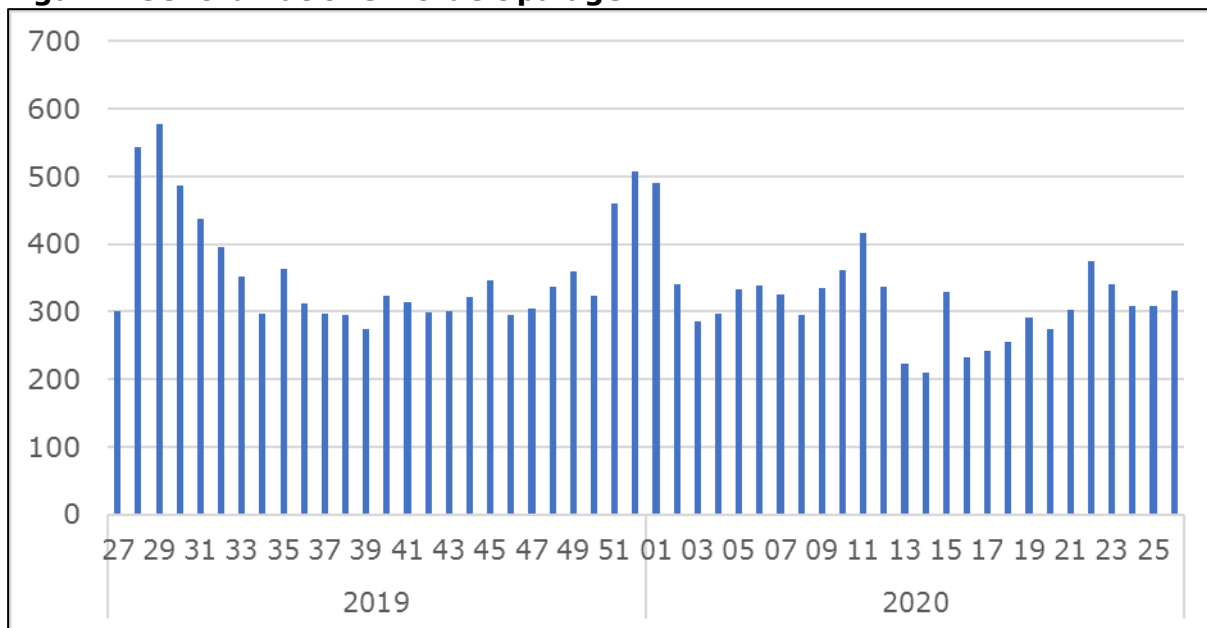
Som det fremgår af figur 3 gennemføres de fleste genordinationer fredag, lørdag og mandag (søndag holder de fleste apoteker lukket, så muligheden for genordination er mindre, hvilket afspejles i tallet).

Figur 3. Genordinationer efter ugedag

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

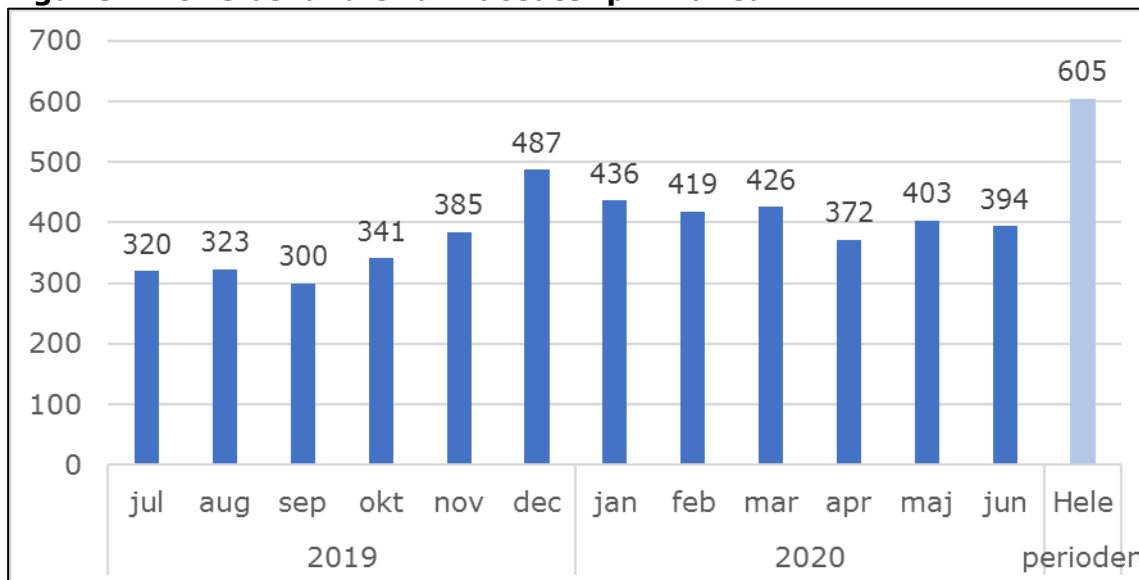
Genordinationer anvendes også hyppigere i ferieperioder, hvor den praktiserende læge ikke altid er tilgængelig. Der er således gennemført flest genordinationer i juli og i december. Og ser man nærmere på genordinationerne på ugebasis, jf. figur 4, har der været særligt høj aktivitet i uge 28, 29 og i uge 51, 52 og i uge 1, hvor danskerne – og dermed ofte også de praktiserende læger – typisk holder sommer- og juleferie.

Figur 4. Genordinationer fordelt på uger

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

Næsten alle behandlerfarmaceuter genordinerer

Det er alene farmaceuter med en særlig uddannelse og autorisation, der må gennemføre genordination. De kaldes behandlerfarmaceuter. Ifølge autorisationsregistret er der aktuelt 705 autoriserede behandlerfarmaceuter. I perioden fra juli 2019 til juni 2020 har 605 af dem gennemført mindst en genordination. Det er dog ikke alle behandlerfarmaceuter, der genordinerer medicin hver måned. Som det fremgår af figur 5, er der typisk omkring 400 behandlerfarmaceuter, der genordinerer medicin om måneden.

Figur 5. Aktive behandlerfarmaceuter pr. måned

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

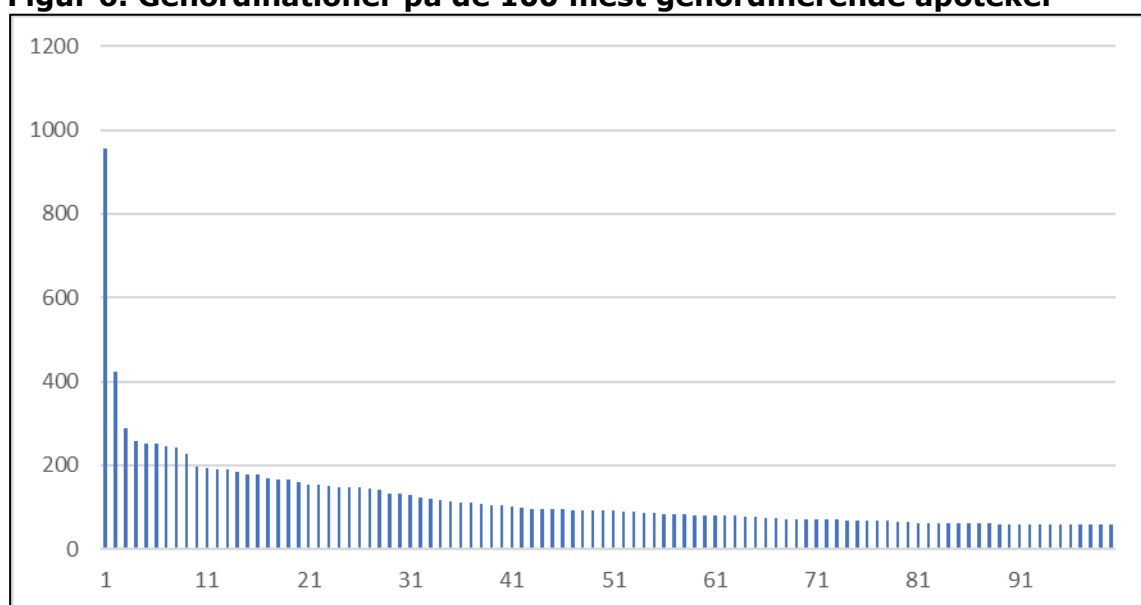
Stor variation i genordinationer

Apotekerne har i gennemsnit udført 35 genordinationer hver i perioden fra 1. juli 2019 til udgangen af juni 2020. Men gennemsnittet dækker over en stor variation.

Ét apotek skiller sig særligt ud, fordi det har gennemført 950 genordinationer. Det skyldes, at apoteket i 2019 fungerede som backup for andre apoteker i de tilfælde, hvor apoteket endnu ikke havde fået egen behandlerfarmaceut uddannet. Mange af genordinationerne, som er foretaget på dette apotek, er således sket på vegne af andre apoteker, hvor den genordinerede pakning er ekspederet og udleveret. Det kan samtidig være forklaringen på, at der er en række apoteker, som ikke har nogen registrerede genordinationer i perioden.

Som det fremgår af figur 6, som viser de 100 apoteker, der har gennemført flest genordinationer i perioden, har flest apoteker genordineret færre end 200 gange i perioden. Gennemsnittet blandt de 100 mest genordinerende apoteker ligger på 122 genordinationer. Apotekerne, der har gennemført over 50 genordinationer, ligger typisk i større byer, hvor befolkningsgrundlaget for det enkelte apotek generelt er større. Det betyder, at behovet for genordinationer – alt andet lige – vil være større.

Figur 6. Genordinationer på de 100 mest genordinerende apoteker

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

Note: Data dækker perioden fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020.